

ת"פ 4081/05/20 - מדינת ישראל נגד פלוני

בית משפט השלום בחדרה

ת"פ 4081-05-20 מדינת ישראל נ' פלוני(עציר)

בפני
מאשימה
נגד
נאשם
החלטה

כבוד השופט משה גינות
מדינת ישראל
פלוני (עציר)

1. כנגד הנאשם, פלוני, הוגש כתב אישום המייחס לו 5 אישומים, שעניינם: תקיפה הגורמת חבלה של ממש, הפרת הוראה חוקית והפרת צו בימ"ש שנועד להגן על אדם.

בתאריך 20/7/20, התקיימה ישיבת הקראה. בישיבה זו הודיע הסנגור כי התקבלה בתיק המעצר חוו"ד פסיכיאטרית ממנה עולה, כי הנאשם אינו כשיר לעמוד לדין והמאשימה מבקשת לשלוח את הנאשם לוועדת איבחון. נקבע לנאשם מועד לוועדה ולפיכך הדין נדחה.

ביום 6/8/20 טרם התכנסה הוועדה ולפיכך נדחה הדין ליום 18/8/20.

מתברר כי שב"ס לא הביא את הנאשם למרכז לאיבחון והסנגור ביקש כי וועדת האיבחון תבחן לבצע את האיבחון באמצעות תוכנת זום, שכן הנאשם מאושפז בבי"ח "שער-מנשה". ביום 15/9/20 התברר כי יו"ר וועדת האיבחון לקה בקורונה ולפיכך לא התכנסה הוועדה.

ביום 15/10/20 הגיעה חוו"ד דעת, אולם הצדדים הודיעו כי אינה קריאה והדין נדחה ליום 19/10/2020.

מעיון במסמך סיכום של וועדת האיבחון מן המרכז איבחון גשר חדרה, עולה כי הנאשם בן 60, הוא גר בעבר עם בת-זוגו בפרדס-חנה, כיום הוא מתגורר במחלקה המשפטית ב"נווה-מנשה" ובת זוגו דיווחה על ירידה כלכלית בתיפקודו.

מן המסמך עולה שהנאשם מתפקד ברמה שאינה מוגבלת שכלית התפתחותית, ותפקודו בתחום הנורמה. לנאשם לא היה מידע על משפחתו הגרעינית. הנאשם גרוש ואב לשניים.

לדברי הנאשם, אין לו כל קשר עם ילדיו ואינו יודע מה מעשיהם. הנאשם מתגורר עם בת-זוג אותה הכיר באמצעות האינטרנט. הנאשם לא ידע להסביר את האשמות נגדו, הוא הסביר כי טוב לו בבי"ח

"שער מנשה" וכי הוא מעוניין להישאר במקום.

חברי הוועדה קבעו כי הנאשם מתפקד בתחום שאינו מוגבלות שכלית התפתחותית - עם זאת קיימת הנמכה על רקע אלכוהוליזם כרוני ומתקיים בירור נירולוגי לגבי תהליך דמנטי על רקע אלכוהוליזם כרוני.

עוד ציינה הוועדה כי דרכי הטיפול אמורים להינתן ע"י מרפאה המתמחה בתחום ולא ע"י וועדת איבחון.

2. בעניינו של הנאשם הוגשה ביום 3/6/20 חו"ד פסיכיאטרית החתומה על ידי מנהל מחלקה משפטית 2, בבי"ח "שער מנשה". בחווה"ד נקבע כי הנאשם לוקה בפגיעה קוגניטיבית משמעותית - הכוונה, לאיבוד יכולת להתמצא במרחב ולאי שליטה בכל קישורי הזיכרון.

הנאשם כבן 60, גרוש ואב לילדים, המתגוררים ככל הנראה בבתי-ים ואין להם כל קשר עם הנאשם.

הנאשם התמכר לטיפה המרה, היה בטיפול במסגרות מתאימות לגמילה. הוא פוטר מעבודתו לאחר שלא הצליח להשתלט על נטייתו ללגום כמויות בלתי סבירות של אלכוהול. לאחר פיטוריו, נותר ללא מקור פרנסה. בת-זוגו מצינת שינוי משמעותי שחל במצבו והתלונן על כאבים. בת-זוגו התרשמה שזיכרונו ירד, הוא לא התמצא בסביבה, כאשר היה רעב הוא חיפש בפחי-זבל, הזניח את עצמו, לא דאג להופעתו ולהיגיינה אישית.

ביום 3/2/2020 נבדק לראשונה בבי"ח "שער מנשה" לאחר שתקף את בת-זוגו. לפי דיווחי השוטרים, לא היה מסוגל לנהל שיחה ולענות על שאלות לעניין. הוא שוחרר מן המיון בליווי שוטרים להמשך מעצר והומלץ על בירור אורגני מקיף. בנוסף, הוא הוחתם על כתב ערובה האוסר עליו ליצור קשר עם המתלוננת בתיק זה.

בתאריך 5/3/2020 הגיע הנאשם לביתה של המתלוננת ובתאריך 6 למרץ הובא בפעם השנייה לבי"ח "שער מנשה". נקבע כי אינו קולט הסברים ואינו קולט כי הוא בגדר סטטוס עצור. ביום 4/5/2020 הובא פעם נוספת לבי"ח "שער מנשה" ובקבלתו נרשם אפקט אווילי ולא תואם לסיטואציה והוא הופנה לאישפוז בבי"ח. בביה"ח ההתרשמות ממנו היתה כי לא התמצא בזמן, לא ידע תאריך וחודש. ריכוזו היה חלקי. שלל הזיות. בתקופת האישפוז נבדק על ידי נירולוג. בבדיקה נכתב כי הנאשם מוזנח, אינו מתמצא כלל בזמן (חודש, שנה, עונה, יום בשבוע - התמצאות חלקית). במקום נקבע כי יתכן ולוקה במחלת אלצהיימר.

ביום 12/5/2020 נבדק על-ידי מרפאה בעיסוק לצורך הערכה קוגניטיבית וזו קבעה, כי מדובר באדם עם ירידה קוגניטיבית המתבטאת בקושי עם הבנת הוראות, ירידה בזיכרון מושהה, הפרעות בקשב ובהתמצאות.

לסיכום, רשם הפסיכיאטר כי לנאשם ישנה פגיעה קוגניטיבית משמעותית, ככל הנראה כתוצאה של שימוש באלכוהול. בעקבות פגיעה זו, הנאשם לא יכול היה להבין את הפסול במעשיו ולהימנע מעשייתם ועל כן אינו אחראי למעשיו.

היום אינו יכול לעקוב אחר הליכים משפטיים, לשתף פעולה בצורה יעילה עם עורך-דינו ולהבין את משמעות ההאשמות המיוחסות לו. לפיכך, אינו כשיר לעמוד לדין והנאשם זקוק להמשך אישפוז פסיכיאטרי.

3. בדיון שהתקיים בפניי ביום 19/10/20, טענה ב"כ המאשימה כי אמנם הפסיכיאטר המחוזי קבע כי הנאשם לא אחראי למעשיו ולא כשיר כיום לעמוד לדין. יחד עם זאת, קבע הפסיכיאטר שהנאשם היה נתון במצב קוגניטיבי ולא עקב מחלת נפש.

לטענתה קיים הבדל מהותי בין דרכי הטיפול-אישפוז לעומת טיפול במוסד המתאים לבעיה קוגניטיבית.

לדבריה, הפסיכיאטר המחוזי קבע כי חוק חולי נפש אינו חל כאן מאחר והנאשם אינו במצב פסיכוטי אלא במצב הדומה לדימנסיה, הפוגע בכושרו הקוגניטיבי. וועדת האיבחון לא נתנה מענה לבעיה הקוגניטיבית, היא לא קבעה דבר, האם היה כשיר בעת ביצוע העבירה או היה אחראי למעשיו. כמו כן לא הציעה וועדת האיבחון דרכי טיפול.

לטענתה, נוצר מצב בו לא ניתן להחיל את החוק לטיפול בחולי נפש, מאחר והפסיכיאטר קבע כאמור שהנאשם אינו חולה נפש.

לפיכך עתרה ב"כ המאשימה שיש להפנות את הנאשם לגריאטר מחוזי שיבחן את מצבו הקוגניטיבי בעת ביצוע העבירה ועל מנת שימסור את חוות דעתו ויתאם מול לשכות הרווחה העירוניות ומול וועדת האיבחון למצוא דרכי טיפול מתאימים.

4. ב"כ הנאשם תקף את עמדת ב"כ המאשימה וקבע כי המדובר ב"לוליינות משפטית".

לדבריו, חווה"ד הפסיכיאטרית הוגשה עוד בחודש יוני 2020, המאשימה מיני אז לא ביקשה לחקור את הפסיכיאטר המחוזי. לטענתו, הנאשם לוטה במחלה שפוגעת בכושרו השיכלי וביכולתו להבין את הפסול במעשיו.

לדבריו המדובר בטיעון של המאשימה שאינו הגיוני כלל. לפסיכיאטר המחוזי יש סמכות הקבועה בחוק ולא ברור לסניגור על סמך מה המאשימה מבקשת להעבירו למחלקה הגריאטרית.

לדבריו, דברי המאשימה יכולים להביא את בית המשפט ליתן החלטה נטולת היגיון. על כן עתר הסניגור להפסיק את ההליך כנגד הנאשם ולהוציא לו צו אישפוז לתקופה המירבית הקבועה בחוק.

5. עם תום שמיעת הטיעונים, החלטתי לדחות את עמדת המאשימה ולאמץ את עמדת הסנגור.

6. אציין כי המאשימה לא טרחה לזמן את רופא הפסיכיאטר לחקירה נגדית, לפיכך בהתאם להוראות הפסיכיאטר המחוזי, אשר מצא את הנאשם **כבלתי כשיר לעמוד לדין וכי אינו בר-עונשין**, ובהתאם להוראות סעיף 15(א) לחוק לטיפול בחולי נפש ולפי סעיף 170 לחסד"פ - **הנני מורה על הפסקת ההליכים כנגד הנאשם** ובהתאם להמלצת הפסיכיאטר המחוזי, הינני מורה על מתן צו אישפוז לנאשם, לתקופה של 6 שנים בי"ח "שער מנשה".

7. **המזכירות** תעביר העתק מהחלטה זו לב"כ הצדדים.

**ניתנה היום, ח' חשוון תשפ"א, 26 אוקטובר 2020,
בהעדר הצדדים.**